

Түркістан облысы, Түлкібас ауданы
«Балжан» бөбекжай бақшасы

«Балалардың өрт кезіндегі қауіпсіздігі»

Ересек «Бөбек» тобы

Тәрбиеші: Тангиркулова Н.А.

Т.Рыскулов ауылы
2024–2025 оқу жылы

Балалардың өрт кезіндегі қауіпсіздігі

Өрттің қауіптілігі-бұл жойқын элемент ғана емес, сонымен қатар оны тіпті кішкентай сіріңке де тудыруы мүмкін. Ересектердің өздері көбінесе өрт қауіпсіздігі техникасына саусақтарымен қарайды, бірақ олар мүмкін болатын салдарды жақсы түсінеді және тәжірибесі әлі де аз мектеп жасына дейінгі балалар туралы не айту керек.

Мектеп жасына дейінгі баланы ерте жастан бастап қарапайым қауіпсіздік ережелеріне үйрету керек, тіпті екі жастағы бала да розеткаға ештеңе салуға болмайтынын, пешке қол тигізбейтінін және сымдарды шайнауға болмайтынын түсінуі керек. Бірақ бұл басқа материалға арналған тақырып және бұл мақалада төрт жастан асқан балалар қарастырылады. Қазіргі педагогика бұл жасты мектеп жасына дейінгі балалар үшін өрт қауіпсіздігі ережелерін зерттеуді бастау үшін ең оңтайлы деп таниды.

Бұл жастағы балалар ересектерге, ең алдымен әкесі мен анасына үлкен сенім артады. Сондықтан мұнда маңызды фактор-ата-аналардың жеке мысалы. Егер мектеп жасына дейінгі бала үйде сөндірілмеген темекі жатқанын, оттың үстінде көйлек кептірілгенін, ал розетка анда-санда пластиктен ұшқын шығарып, сасық болатынын көрсе, онда бұл өрт қауіпсіздігі ережелерін бұзуда үлкен мәселе жоқ деген сенімді тудырады. Ересектер бәрін бұзады және бәрі керемет.

Мектеп жасына дейінгі балалар үшін өрт қауіпсіздігі ережелерінің маңыздылығын білу ғана емес, түсіну!

Міне, ата – аналар мен тәрбиешілер үшін бірінші ереже-бала оттың тек От емес екенін, оның қауіпті болуы мүмкін екенін түсінуі керек. Мектеп жасына дейінгі балаға "балаларға арналған сіріңке ойыншық емес" сияқты үйренген сөз тіркестерін айтпаңыз, бірақ кішкентай ұшқыннан үлкен өрт шығып, бәрін өртеп жіберуі мүмкін екенін, оның сүйікті ойыншықтары, теледидар және бүкіл үй. Міне, сондықтан балалар отпен ойнай алмайды! Сіз оны тек ересектерге ғана қолдана аласыз, содан кейін өте мұқият. Егер бала қауіптің қорғаныш рефлексін дамытса, пештегі кішкене отқа құрметпен қарау бізге көмектеседі, бірақ оған қол тигізу мүмкін емес, бұл қазірдің өзінде жарты нәрсе.

Істің екінші жартысын мектеп жасына дейінгі балаларға арналған өрт қауіпсіздігі ережелерін үйрету деп санауға болады. Ақыр соңында, қауіпті түсіну жеткіліксіз, сіз одан қалай қорғану керектігін білуіңіз керек. Мұнда біз мұғалімдерге де, ата-аналарға да ресми көзқараспен қарауды ұсынбаймыз. Мүмкін, біреу үшін бұл дөрекі болып көрінуі мүмкін, бірақ егер мектеп жасына дейінгі бала үйеңкі мен Линден арасындағы айырмашылықты толық түсінбесе немесе құстардың неге ұшып кеткенін мектепке түсіндіре алмаса, онда бұл оның өміріне аздап әсер етеді, бірақ қауіпсіз мінез-құлық техникасын білмеу қайғылы жағдайға әкелуі мүмкін. Сондықтан білімді отырғызудың барлық тетіктерін іске қосу керек. Бұл, сөзсіз, аға және дайындық тобындағы мектепке дейінгі бағдарламаның негізгі сабақтары. Әрине, мұғалім материалды ашуға барынша күш салуы керек, бірақ ата-аналар да шетте болмауы керек. Балаңызбен өрт сөндірушілерде ойнаңыз, өзін нашар ұстайтын және отпен айналысатын бірнеше ойыншықтарды таңдаңыз, сонда үй өртеніп кетті. Сіз қызыл көлікпен өртті сөндіруге асығасыз. Ол сөндірілді, иә, сіз

үйді құтқардыңыз! Содан кейін тентек ойыншықтармен сөйлесіңіз, бала оларды ұрып-соғып, отпен жүріс-тұрыс ережелерін нақты түсіндірсін. Бұл процесте бала өзі өрт мәселесінде өз көзқарасында өседі. Сондай-ақ, балаңыз дұрыс мінез-құлық сызығын анық түсінгенше тиісті анимациялық фильмдерді, кітаптарды, бояу беттерін белсенді түрде қолданыңыз.

Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған өрт қауіпсіздігі ережелері туралы толығырақ

Ересектерге мектеп жасына дейінгі балалар білуі және мүлтіксіз орындауы қажет негізгі ережелерді еске салайық. Біз бұл мектеп жасына дейінгі балаларға арналған қауіпсіздік ережелері екенін және өрт кезінде мінез-құлық ережелері бар екенін түсіндіреміз, бірақ біз олар туралы басқа материалда айтатын боламыз. Сонымен, қысқаша айтқанда, балалардың өрт қауіпсіздігі:

- * Сіріңкелер, оттықтар, жанып жатқан көмірлер және басқа да отқа қауіпті заттарды балаларға алуға және пайдалануға тыйым салынады;
- * Балаларға үйде ғана емес, сыртта да отпен ойнауға болмайды. Сіз отты өзіңіз жағып, басқа біреудің отымен ойнай алмайсыз;
- * Қараңғы жерлерді жарықтандыру үшін балалар шамдарды немесе жанып тұрған заттарды емес, шамдарды қолдануы керек;
- * Жаркылдарды тек ересектердің бақылауымен пайдалануға болады. Шапалақтарды, отшашуларды және сәлемдерді кішкентай балаларға мүлдем қолдануға болмайды;
- * Ас үй пешіне, электр жылытқышына және кез-келген электр құрылғыларына (магнитофон, теледидар, компьютер және т. б.) бөгде заттарды қоюға болмайды;
- * Кішкентай балаларға арналған электр құрылғыларын розеткадан қосу немесе өшіру қауіпті, сонымен қатар оларды ересектерсіз қолдануға болмайды;
 - Кез-келген бөгде заттарды салуға немесе сұйықтықты розеткаға құюға, оны бөлшектеуге немесе сындыруға, розеткадан штепсельді, әсіресе сымды тартуға болмайды. Электр сымдарын бүлдіруге, шамдарды бұрауға, электр құрылғыларына (соның ішінде ойыншықтарға) өздігінен көтерілуге болмайды, оларға ештеңе салуға немесе ішіне су құюға болмайды;
- * Егер бөлмеде газдың иісі болса, ересектерге дереу хабарлау керек, жарықты қосуға немесе отты жағуға тыйым салынады;
 - Егер бір жерде өрт жанып тұрса, өрт сөндіру бөліміне және ересектерге дереу хабарлау керек;
- * Өрт сөндіру бөлімін және сіздің мекен-жайыңызды, сондай-ақ балабақшаның мекен-жайын қалай шақыру керектігін білуіңіз керек. Сіз 01 телефонын (Украина тұрғындары үшін 101) және ұялы телефондардан қоңырау шалған кезде нөмірлерді білуіңіз керек (операторға байланысты, көбінесе 010);
 - Егер от кішкентай болса және оның жанында ересектер болмаса, онда сіз оны үлкен тығыз затпен (көрпе, пальто) немесе сумен толтырып (бірақ электр қуатының жанына су құюға болмайды) немесе құммен, топырақпен жауып, сөндіруге тырысуыңыз керек. Егер өрт жеткілікті үлкен болса, онда сіз бөлмеден шығып, дереу құтқарылуыңыз керек. Егер бөлмеде бірнеше бала болса, онда сіз бәрін өзіңізбен бірге алып кетуіңіз керек (нәрестелер туралы ұмытпау маңызды). Өрттен мүмкіндігінше алысқа кету керек, өрт кезінде лифтті сол жерде тұрып қалмас үшін қолдануға болмайды;

- Егер балада киім өртеніп кетсе, онда оны сумен құйып немесе топырақпен (күммен) жабу керек немесе көрпе немесе пальто сияқты үлкен тығыз матамен жабу керек.
- Егер киім сізге жанып кетсе, онда сіз жүгіре алмайсыз, одан от одан да көп жанып кетеді, егер ол жақын жерде болса немесе жерге құлап кетсе, суға батып, отты құлату үшін дөңгелек таяқша сияқты жерге домалаңыз.

Отпен жүріс - тұрыс ережелерін үйрету үшін Сіз балаларға өрт қауіпсіздігі бойынша суреттерді қолдана аласыз, оларды "қосымша" мәзір бөлімінен, "қауіпсіздік-балаларға арналған суреттер" тармағынан таба аласыз.

Сонымен, біз ересектерге қарапайым болып көрінетін нәрсе балалар үшін қиын болуы мүмкін деп айтқым келеді. Сондықтан қауіпсіздік ережелерін үйрету кезінде бұған назар аударыңыз. Мысал келтірейік. Сіз мектеп жасына дейінгі балаға электр құрылғыларына қол тигізу қауіпті екенін түсіндірдіңіз, бірақ ол балалар шамын суреттермен қуана айналдырды. Неліктен ол сонда пайдалы деген сұраққа сіз жеделдікке толы жауап аласыз – "бұл электр құрылғысы емес, бұл менің ойыншығым!». Сондықтан әрқашан анық және біржақты болуға тырысыңыз, Содан кейін өрт қауіпсіздігі техникасы әрқашан сіздің балаңызбен бірге жүреді.